

Avaleht>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Kohtukorraldus liikmesriikides

Kohtukorraldus liikmesriikides

Tšehhi

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Tšehhi Vabariigi kohtusüsteem koosneb Tšehhi Vabariigi Konstitutsioonikohtust ja nn tavakohtute süsteemist.

Tavakohtud on ülemkohus (*nejvyšší soud*), kõrgem halduskohus (*nejvyšší správní soud*), kõrgemad kohtud (*vrchní soudy*), piirkonnakohtud (*krajské soudy*) ja maakohtud (*okresní soudy*).

Kohtute haldamine

Kohtuid haldab riigi tasandil Tšehhi Vabariigi Justiitsministeerium.

Justiitsministeerium haldab kohtute ja kohtunike seaduse nr 6/2002 alusel kas otse või kohtute esimeeste kaudu kõrgemaid kohtuid, piirkonnakohtuid ja maakohtuid; maakohtuid võib justiitsministeerium hallata ka piirkonnakohtute esimeeste kaudu.

Teatavaid keskeid haldusülesandeid täidavad ka Tšehhi Vabariigi Ülemkohtu esimees (või aseesimees) ja Tšehhi Vabariigi Kõrgema Halduskohtu esimees (või aseesimees).

Kohtute riiklikul haldamisel võetakse arvesse asjaomaste kohtunõukogude tähelepanekuid. Kohtunõukogud on moodustatud Tšehhi Vabariigi Ülemkohtu, Tšehhi Vabariigi Kõrgema Halduskohtu, kõrgemate kohtute, piirkonnakohtute ja maakohtute juures.

Teatavaid haldustoiminguid sooritab kohtu haldusdirektor, kes annab oma tegevusest aru kohtu esimehele.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Tavakohtute süsteemil on neli organisatsioonilist haru:

maakohtud; Praha pealinnapiirkonna kohtutel (*obvodní soudy*) ja Brno munitsipaalkohtul (*městský soud*) on maakohtutega võrdne staatus;

Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Praha ja Ústí nad Labemi piirkonnakohtud ning Praha munitsipaalkohus;

Praha ja Olomouci kõrgemad kohtud;

ülemkohus ja kõrgem halduskohus, mis asuvad mõlemad Brnos.

Erikohtute süsteemi kuulub ainult Tšehhi Vabariigi Konstitutsioonikohus

Kohtute hierarhia

Tšehhi Vabariigis kehtib kaheastmeline kohtusüsteem, mis väljendub ka õiguskaitsevahendite süsteemi korralduses. Seetõttu on kohtute hierarhia konkreetsetes organisatsioonilises harus kolm tasandit.

Lisateave on esitatud Tšehhi Vabariigi tavakohtute süsteemi kirjeldavas osas.

Kohtute ülesanded vastavalt kohtute ja kohtunike seadusele nr 6/2002.

Maakohtud:

- teevad otsuseid esimese astme kohtutena, välja arvatud juhul, kui kohtumenetluste seaduses on sätestatud teisiti;
- teevad otsuseid muudes, seadusega kindlaksmääratud asjades.

Piirkonnakohtud:

- teevad teise astme kohtutena otsuseid kohtumenetluste seadusega kindlaksmääratud asjades, mille kohta on nende piirkonna maakohtud teinud esimese astme otsuse;
- teevad esimese astme kohtutena otsuseid asjades, mis on kindlaks määratud kohtumenetluste seaduses;
- teevad otsuseid seadusega kindlaksmääratud haldusõiguslikes asjades;
- teevad otsuseid muudes, seadusega kindlaksmääratud asjades.

Kõrgemad kohtud:

- teevad teise astme kohtutena otsuseid kohtumenetluste seadusega kindlaksmääratud asjades, mille kohta on nende pädevusala piirkonnakohtud teinud esimese astme otsuse;
- teevad otsuseid muudes, seadusega kindlaksmääratud asjades.

Tšehhi Vabariigi Ülemkohus

Kõrgeima kohtuasutusena nendes asjades, mille raames käsitletakse kohtute pädevust tsiviil- ja kriminaalmenetluste puhul, tagab Tšehhi Vabariigi Ülemkohus kohtuotsuste järjepidevuse ja õiguspärasuse,

a) tehes otsuseid erakorraliste kaebuste kohta kohtumenetluste seadusega kindlaksmääratud asjades;

b) tehes otsuseid muudes asjades, mis on kindlaks määratud asjaomaste õigusaktide või parlamendis ratifitseeritud rahvusvahelise lepinguga, mis on Tšehhi Vabariigile siduv ja mis on ametlikult jõustatud.

Ülemkohus teeb veel otsuseid järgmistes asjades:

a) välisriikide kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine, kui seda nõutakse asjaomaste õigusaktide või parlamendis ratifitseeritud rahvusvahelise lepinguga, mis on Tšehhi Vabariigile siduv ja mis on ametlikult jõustatud;

b) muud asjad, mis on kindlaks määratud asjaomaste õigusaktide või parlamendis ratifitseeritud rahvusvahelise lepinguga, mis on Tšehhi Vabariigile siduv ja mis on ametlikult jõustatud.

Ülemkohus kontrollib ja hindab kohtute tehtud lõplikke otsuseid tsiviil- ja kriminaalasjades ning koostab selle põhjal arvamusi kohtute otsustusprotsessi kohta konkreetsete kohtuasjade lõikes, eesmärgiga tagada riigis kohtuotsuste tegemise järjepidevus.

Tšehhi Vabariigi Kõrgemal Halduskohtu ülesanded vastavalt seadusele nr 150/2002 ehk haldusmenetluse seadustikule

Kõrgeima kohtuasutusena nendes küsimustes, mis on seotud kohtute pädevusega haldusasjades, tagab kõrgeim halduskohus kohtuotsuste järjepidevuse ja õiguspärasuse, tehes otsuseid kohtuotsuste läbivaatamise taotluste kohta seadusega kindlaksmääratud asjades ning tehes otsuseid kõnealuse või muu asjaomase seadusega kindlaksmääratud muudes asjades.

Kõrgeim halduskohus kontrollib ja hindab kohtute tehtud lõplikke otsuseid haldusasjades ning koostab selle põhjal arvamusi kohtute otsustusprotsessi kohta konkreetsete kohtuasjade lõikes, eesmärgiga tagada riigis kohtuotsuste tegemise järjepidevus.

Haldusastutuste otsuste järjepidevuse ja õiguspärasuse huvides võib kõrgeim halduskohus teha oma otsustusprotsessi osana resolutiivotsuseid kõnealuse seadusega kindlaksmääratud asjades, järgides seaduses sätestatud menetlust.

Õigusvaldkonna andmebaasid

[Õigusportaal](#)

[Avaliku halduse portaal](#)

Kas juurdepääs andmebaasidele on tasuta?

Juurdepääs mõlemale internetiportaalile on tasuta.

Sisu lühikirjeldus

Õigusportaal sisaldab teavet justiitsministeeriumi, eri kohtute ja riigiprokuröri kohta ning nende kontaktandmeid.

Valitsuse ametlikust portaalist leiab kõik Tšehhi Vabariigi õigusaktid, mis on avaldatud ametlikus väljaandes.

Viimati uuendatud: 13/05/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.